

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18578

Θέμα 187^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 471-490**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμων ἐξ ὤμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἵκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ 475
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
Σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
Αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότε' ἐξηπίστατο, 480
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὑβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
Ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ, 485
εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῆδε κείσεται κράτη.
Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὀμαιμονεστέρα
τοῦ παντός ἡμῖν Ζηγὸς Ἐρκείου κυρεῖ,
αὐτὴ τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευῆσαι τάφου. 490*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμων ... δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.*****(Μονάδες 30)**

ΧΟΡΟΣ

Ο χαρακτήρας της κόρης φαίνεται πως είναι σκληρός από σκληρό πατέρα και δεν ξέρει να υποχωρεί στις συμφορές.

ΚΡΕΩΝ

Γνώριζε όμως ότι και τα πιο αλύγιστα φρονήματα πολλές φορές ταπεινώνονται, και το πιο σκληρό σίδερο που είναι πυρακτωμένο, ώστε να γίνει άκαμπτο, τις πιο πολλές φορές μπορείς να το δεις να ραγίζει και να σπάει. Και γνωρίζω ότι και τα αγριεμένα άλογα δαμάζονται με μικρό χαλινάρι γιατί δεν επιτρέπεται να υπερηφανεύεται όποιος (εκείνος που) είναι δούλος των άλλων.

2. α) Τι ήταν τα θεωρικά και οι προεδρίες;

β) Ποιος ήταν ο ρόλος των ραβδούχων;

(Μονάδες 10)

α) Θεωρικά ονομάζονταν τα δωρεάν θεατρικά εισιτήρια που φρόντιζε το κράτος να χορηγεί στους άπορους πολίτες.

Προεδρίες ονομάζονταν οι πρώτες θέσεις που καταλάμβαναν στο θέατρο οι άρχοντες. Η κεντρικότερη και η πιο επίσημη έδρα προοριζόταν για τον ιερέα του Διονύσου.

β) Οι ραβδούχοι, ειδικοί υπάλληλοι του κράτους, εφοδιασμένοι με ραβδιά, φρόντιζαν να τηρηθεί η τάξη και το πλήθος να τακτοποιηθεί στις θέσεις του.

3. α) πανεπιστήμιο, κατάπτωση, επικράτηση, απόβαση, κείμενο: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

πανεπιστήμιο → επίσταται

κατάπτωση → πίπτειν

επικράτηση → έγκρατέστατον, κράτη

απόβαση → υπερβαίνουσα

κείμενο → προκειμένους

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη. Δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. περισκελής	α) επιτρέπεται
2. καταρτύομαι	β) συγγενής
3. έκπέλει	γ) σκέφτομαι
4. ύβριζω	δ) πολύ σκληρός, άκαμπτος
5. βουλεύω	ε) αυθαδιάζω
	στ) επιθυμώ
	ζ) σωφρονίζομαι, δαμάζομαι

(Μονάδες 5)

1. δ)

2. ζ)

3. α)

4. ε)

5. γ)

Περισσεύουν τα β) και στ).

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος